

Drodzy Rodzice,

poniżej zamieszczam kolejne propozycje ćwiczeń i zabaw wspierających rozwój mowy dziecka. Zachęcam do skorzystania z nich!

W razie pytań, proszę o kontakt mailowy: a.rodacka@p2.laziska.pl

Pozdrawiam ☺, Anna Rodacka

Zabawa oddechowa, ćwiczenia podniebienia miękkiego i pracy warg - Parasol

Załącznik nr 1 – Ćwiczenie oddechowe Parasolka

Należy wydrukować załączone karty. Wyciąć krople deszczu. Poprosić dziecko, aby za pomocą słomki przenosiło wycięte krople na kartę z obrazkiem parasolki (przysysając je słomką). Ćwiczenie można urozmaicić o przedmuchiwanie kropli deszczu na parasol, dmuchając przez słomkę, bądź bez użycia słomki. Przedmuchiwać można również krople kolorowej farby.

Zabawę można wzbogacić o:

- rozmowę na temat deszczu (rozwijając w ten sposób budowę zdania u dziecka) – *jaki jest deszcz?, po co pada deszcz?, co można robić w czasie deszczu?*;
- przeliczanie kropli deszczu z gestem wskazywania palcem.

Ćwiczenia pracy artykulatorów – Gimnastyka buzi i języka

Załącznik nr 2 – Gimnastyka buzi i języka

Zachęcam do ćwiczeń pracy artykulatorów (języka, warg, podniebienia miękkiego, pracy mięśni mimicznych twarzy). Dobry poziom ich sprawności wpływa na uzyskanie poprawnej wymowy głosek u dzieci.

Zabawy i ćwiczenia fonacyjne

Zadaniem tych ćwiczeń jest zmniejszenie napięcia mięśni krtani, ustawienie prawidłowego głosu, nauczanie dziecka właściwego posługiwania się głosem, **nauka mówienia na**

wydechu oraz stosowanie w trakcie mówienia przerw na nabranie powietrza w odpowiednich miejscach. Ćwiczenia fonacyjne stosuje się m. in.: w **terapii niepełności mowy**, podczas widocznej **skróconej fazy wydechowej**. Zabawy tego typu powinny być krótkotrwałe, aby nie przeciążać zbyt mięśni krtani. Przykłady:

- ćwiczenie długiej wymowy samogłosek – każdej oddzielnie („A”, „E”, „O”, „U”, „I”, „Y”); do tego można namalować na kartce spiralę/ czyli kształt ślimaka albo długą linię - kreślić palcem od strony lewej do prawej i wymawiać długo i śpiewnie samogłoskę;
- śpiewanie melodii kołysanki "AAA kotki dwa" na samogłoskę np. na AAA;
- zabawa w „Echo”- dziecko próbuje powtarzać za rodzicem poszczególne samogłoski, powtarza za rodzicem ciszej, np.: „a” (głośno) – „a” (cicho), „e” (głośno)- „e”(cicho), „oo”, „uu”, „ii”, „yy” (głośno – cicho); role można zamienić;
- mruczenie przez nos - przedłużanie wymowy głosek: „m”, „n”, czemu towarzyszy drganie skrzydełek nosa i warg (sprawdzenie przez dotyk palcem);
- zabawa brzuszkiem jak balonik- nabranie dużo powietrza tak aby brzuszek "balonik" się nim napełnił - powietrze uchodzi z balonika pssssssss;
- wypowiedzi szeptem, naśladowanie głosów z otoczenia - wszelkie zabawy dźwiękonaśladowcze: naśladujemy odgłosy zwierząt, maszyn, narzędzi, naśladowanie stanów emocjonalnych (wykrzyknienia, np. uuuuuuuu, ooooo), naśladowanie odgłosów przyrody, **przykładowy wierszyk do zastosowania u dzieci młodszych:**

Co mówi bocian, gdy żabkę zjeść chce? Kle, kle, kle.

Co mówi żaba, gdy bocianów tłum? Kum, kum, kum.

Co mówi kotek, gdy mleczka by chciał? Miau, miau, miau

Co mówi kura, gdy znosi jajko? Ko, ko, ko.

Co mówi kogut, gdy budzi się w kurniku? Ku-ku-ryku.

Co mówi koza, gdy jeść jej się chce? Me, me, me.

Co mówi krowa, gdy brak jej tchu? Mu, mu, mu.

Co mówi piesek, gdy kość zjeść by chciał? Hau, hau, hau.

Co mówi baran, gdy spać mu się chce? Be, be, be.

Co mówi ryba, gdy powiedzieć chce?

Nic! Przecież ryby nie mają głosu.

Rozwijanie słownictwa – nazwy podstawowych emocji

Załącznik nr 3 – nazwy emocji

Wykorzystujmy codzienne sytuacje, ilustracje w książkach, obrazki do nazywania stanów emocjonalnych (np. zał. nr 3). Zastanawiamy się **dlaczego** ktoś się tak czuje, co wywołało dane uczucie? Pytajmy co czuje, jak się czuje dziecko? Ono uczy się nazywania emocji swoich i innych osób. Dzięki temu pewnego dnia powie nam jak się czuje? Będzie to podstawa do tego aby radzić sobie z uczuciami, także tymi trudniejszymi (które również ma prawo przeżywać). **Ćwiczenia tego typu są bardzo ważne u dzieci ze spectrum autyzmu.**

Ćwiczenia uważnego słuchania, umiejętności budowy zdania

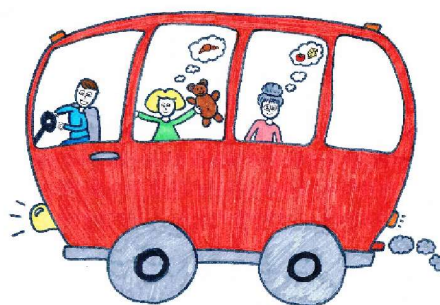
Czytamy dziecku krótki tekst, następnie zadajemy pytania, prosząc o odpowiedź. Jeśli dziecko ma trudność z udzieleniem odpowiedzi budując przy tym zdanie, powtarzamy wypowiedź dziecka w sposób poprawny (dając prawidłowy wzór).

Tego typu ćwiczenie możemy także wykonać w oparciu o teksty z książeczek, początkowo opierając się o ilustracje (dziecku będzie łatwiej zapamiętać ważne informacje). Z czasem dziecko słucha tylko czytanego tekstu i próbuje odpowiadać na pytania.

CZYTANKA - ĆWICZENIE UWAŻNEGO SŁUCHANIA

OLA I BABCIA JADĄ DO SKLEPU
AUTOBUSEM. CHCĄ KUPIĆ: SER,
POMIDORY I ROGALIKI. OLA MA UBRANĄ
ZIELONĄ SUKIENKĘ. RAZEM Z OŁĄ JEDZIE
JEJ MIŚ TOBI. PAN KIEROWCA GŁOŚNO
ŚPIEWA LA LA LA!

1. Kto jedzie do sklepu?
2. Czym jadą?
3. Co kupi Ola i babcia?
4. Jaki kolor ma sukienka Oli?
5. Kogo zabrała Ola?
6. Jak ma na imię miś Oli?
6. Kto śpiewa?

www.logopedarybka.pl

Rozwijanie słownictwa, rozwijanie myślenia – Co nie pasuje?

Załącznik nr 4 – rozwijanie mowy i myślenia

Zestaw zawiera siedem pasków, które należy rozciąć. W każdym z nich jest jeden element, który nie pasuje do pozostałych. Zadaniem dziecka jest wskazanie go oraz wyjaśnienie *dłaczego nie pasuje?*

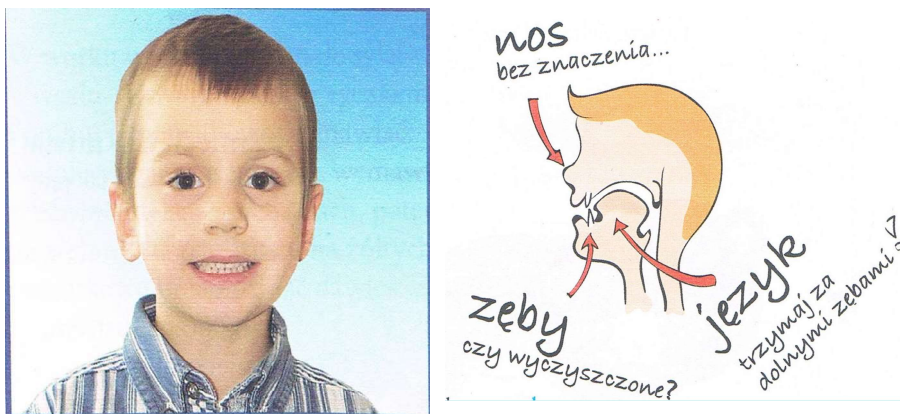
Ćwiczenia artykulacyjne z głoską „c” w sylabach, wyrazach (w nagłosie) – Cukierki

Przypominamy dziecku o ułożeniu artykulatorów do wymowy „c”: 1. język na dole, za dolnymi zębami, ale **bardzo krótko**, 2. zęby razem (*paszcza krokodyla kłapie, słysząc odgłos kłapiących zębów*), język zostaje za zębami!, 3. szeroki uśmiech, 4. naśladujemy cykanie świerszcza *cccccc*. Jeśli dziecko ma kłopot z realizacją głoski, łączymy szybką wymowę *t* i *s*, utrwalając w sylabach *t**s**a*, *t**s**o*, *t**s**u*, *t**s**e*, *t**s**y*.

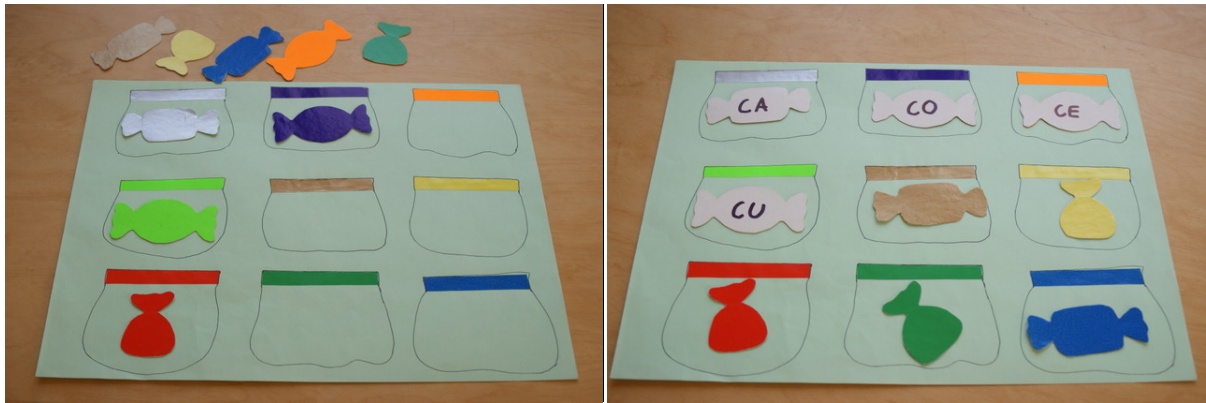
Tak wygląda buzia przy wymowie głosek

„s”, „z”, „c”, „dz”:

szeroki uśmiech, zęby przybliżone, język za dolnymi zębami.

Do przygotowania zabawy potrzebny jest jedynie kolorowy papier, nożyczki oraz mazak. Pierwsza część zadania polega na dobraniu cukierków do torebek o odpowiednim kolorze. Druga część polega na powtarzaniu, czytaniu sylab ukrytych pod cukierkami, a następnie wymyślaniu słów rozpoczynających się od tych sylab.

Zaczerpnięte z domologo.pl

Utrwalanie wymowy „cz”, rymowane zagadki słuchowe

Przypominamy dziecku układ artykulatorów do wymowy „cz”: 1. język na wałku dziąsłowym, który znajduje się za górnymi zębami, **ale krótko!**, 2. zęby razem, 3. usta w ryjek, 4. naśladujemy dźwięk jadącego pociągu *cz – cz – cz – cz*.

Tak wygląda buzia przy wymowie głosek

„sz”, „ż”, „cz”, „dż”:

usta do przodu, zęby przybliżone, język zbliżony do wałeczków dziąsłowych.

„Zagadki” Joanny Gregorczyk, będą pomocne przy utrwalaniu wymowy „cz”:

- Stoi na parapecie, w niej piękne kwiaty znajdziecie. (*doniczka*)
- Jest skórzana lub ze sznurka, wyprowadzasz na niej burka. (*smycz*)
- Wełniana ciepłutka, na głowę ją wkładamy. Jesienią i zimą o głowę swą dbamy. (*czapka*)
- Gdy mokrą buzię masz i ręce, nie martw się, on wisi w łazience. (*ręcznik*)
- One rączki two ogrzeją, gdy z północy wiatry wieją. (*rękawiczki*)
- Służy do wody gotowania, niekiedy gwizdek ma do gwizdania. (*czajnik*)
- Może być gorzka, albo mleczna, słodka, wspaniała, wprost bajeczna. (*czekolada*)
- Gdy zamknięte drzwi zastajesz, z kieszeni go wydostajesz. (*klucz*)

- Kiedy w dłoń je swoje złapiesz, to przetniesz nimi najtwardszy papier. (*nożyczki*)
- Śmieci, które leżą na dywanie, on pożera na śniadanie. (*odkurzacz*)